

មេរៀនទី១: សមីការប៉ារ៉ាម៉ែត និងកូអរដោនេប៉ូលែ

ដំណោះស្រាយលំហាត់

1. គេឲ្យសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត $x = \sqrt{t}$ និង $y = 1 - t$

ក. បំពេញតារាង

t	0	1	2	3	4
x					
y					

ខ. ដោយចំណុច (x, y) ដែលបានបង្កើតនៅក្នុងតារាង ហើយគូស ក្រាបនៃសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត។ បញ្ជាក់ទិសដៅនៃក្រាប ។

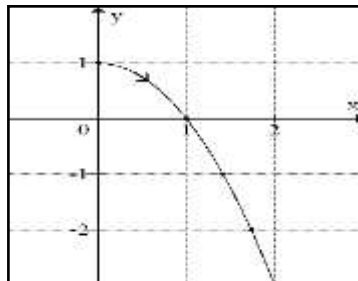
គ. រកសមីការដេកាតដោយបំបាត់ប៉ារ៉ាម៉ែត។

ដំណោះស្រាយ

ក. បំពេញតារាង

t	0	1	2	3	4
x	0	1	$\sqrt{2}$	$\sqrt{3}$	2
y	1	0	-1	-2	-3

ខ. ដោយចំណុច (x, y) ដែលបានបង្កើតនៅក្នុងតារាង ហើយគូស ក្រាបនៃសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត។ បញ្ជាក់ទិសដៅនៃក្រាប

ក្រាបនេះមានទិសដៅដូចសញ្ញាប្រូញគឺ ទិសដៅវាផ្ទុយនឹងអ័ក្សអរដោនេ oy គឺមែក ខាងវិជ្ជមានត្រូវនឹង $0 < x < 1$ និងមែកអវិជ្ជមាន ត្រូវនឹង $1 < x$ ។

គ. រកសមីការដេកាតដោយបំបាត់ប៉ារ៉ាម៉ែត

គេមាន $x = \sqrt{t}$ និង $y = 1 - t$

$x = \sqrt{t} \Rightarrow x^2 = t$

$\Rightarrow y = 1 - x^2, x \geq 0$

(យកតម្លៃ $t = x^2$ ជំនួសចូលក្នុង y)

ដូចនេះសមីការដេកាតគឺ $y = 1 - x^2$

2. គូសខ្សែកោងដែលបានតាងដោយសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត(បញ្ជាក់ទិសដៅនៃខ្សែកោង) ហើយសរសេរសមីការដេកាតត្រូវគ្នា ដោយ បំបាត់ប៉ារ៉ាម៉ែតក្នុង ករណីខាងក្រោម:

ក. $x = 3t - 1$ និង $y = 2t + 1$

ខ. $x = t + 1$ និង $y = t^2$

គ. $x = t - 1$ និង $y = \frac{t}{t-1}$

ឃ. $x = 2t$ និង $y = |t - 2|$

ង. $x = 3\cos\theta$ និង $y = 3\sin\theta$

ច. $x = 4\sin 2\theta$ និង $y = 2\cos 2\theta$

ឆ. $x = 4 + 2\sin\theta$ និង $y = -1 + \sin\theta$ ជ. $x = \frac{4}{\cos\theta}$ និង $y = 3\tan\theta$

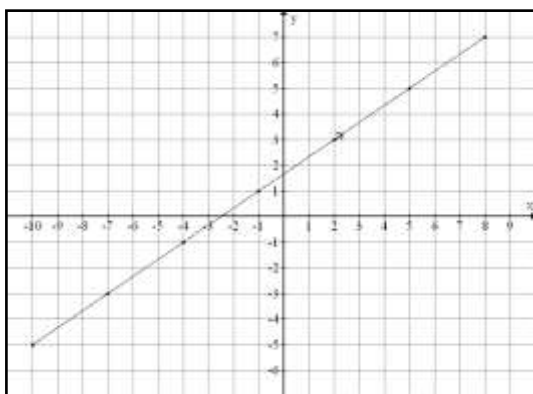
ដំណោះស្រាយ

ក. $x = 3t - 1$ និង $y = 2t + 1, t \in R$

-តារាងតម្លៃ:

t	-3	-2	-1	0	1	2	3
x	-10	-7	-4	-1	2	5	8
y	-5	-3	-1	1	3	5	7

-ក្រាប:

ក្រាបនេះមានមែកខាងវិជ្ជមានត្រូវនឹង $x > -2.5$ និងមែកអវិជ្ជមាន ត្រូវនឹង $x < -2.5$ ។

-សមីការដេកាត:

គេមាន $x = 3t - 1$ និង $y = 2t + 1$

$$x = 3t - 1 \Rightarrow t = \frac{x+1}{3}$$

$$\Rightarrow y = 2 \frac{x+1}{3} + 1 = \frac{2}{3}x + \frac{2}{3} + 1$$

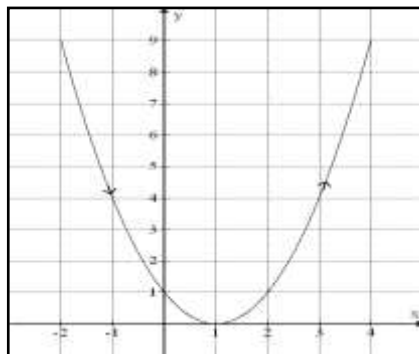
ដូចនេះសមីការដេកាតគឺ $y = \frac{2}{3}x + \frac{5}{3}$

ខ. $x = t + 1$ និង $y = t^2$, $t \in R$

-តារាងតម្លៃ:

t	-3	-2	-1	0	1	2	3
x	-2	-1	0	1	2	3	4
y	9	4	1	0	1	4	9

-ក្រាប:

ក្រាបនេះ វិជ្ជមាន $\forall x$ ។

-សមីការដេកាត:

គេមាន $x = t + 1$ និង $y = t^2$

$$x = t + 1 \Rightarrow t = x - 1$$

$$\Rightarrow y = (x - 1)^2 = x^2 - 2x + 1$$

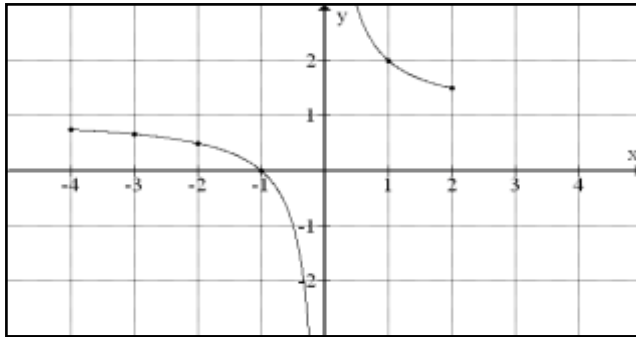
ដូចនេះសមីការដេកាតគឺ $y = x^2 - 2x + 1$

គ. $x = t - 1$ និង $y = \frac{t}{t - 1}$, $t \neq 1$

-តារាងតម្លៃ:

t	-3	-2	-1	0	1	2	3
x	-4	-3	-2	-1	0	1	2
y	$\frac{3}{4}$	$\frac{2}{3}$	$\frac{1}{2}$	0	//	2	$\frac{3}{2}$

-ក្រាប:

ក្រាបនេះមានមែកវិជ្ជមានត្រូវនឹង $x < -1$ ឬ $x > 0$ និងមានមែកអវិជ្ជមាន ត្រូវនឹង $-1 < x < 0$ ។

-សមីការដេកាត:

គេមាន $x = t - 1$ និង $y = \frac{t}{t - 1}$

$x = t - 1 \Rightarrow t = x + 1$

$\Rightarrow y = \frac{x + 1}{x}$

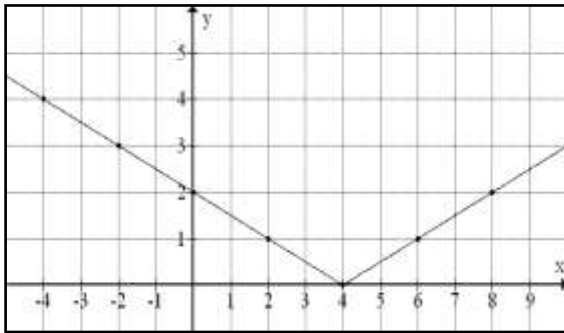
ដូចនេះសមីការដេកាតគឺ $y = \frac{x + 1}{x}$

យ. $x = 2t$ និង $y = |t - 2|$, $t \in R$

-តារាងតម្លៃ:

t	-3	-2	-1	0	1	2	3
x	-6	-4	-2	0	2	4	6
y	5	4	3	2	1	0	1

-ក្រាប:

ក្រាបនេះវិជ្ជមាន $\forall x$

-សមីការដេកាត:

គេមាន $x = 2t$ និង $y = |t - 2|$

$$x = 2t \Rightarrow t = \frac{x}{2}$$

$$\Rightarrow y = \left| \frac{x}{2} - 2 \right| = \frac{1}{2}|x - 4|$$

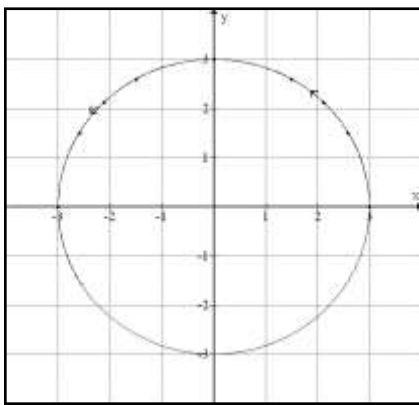
ដូចនេះសមីការដេកាតគឺ $y = \frac{1}{2}|x - 4|$

ឯ. $x = 3\cos\theta$ និង $y = 3\sin\theta$

-តារាងតម្លៃចំណុចខ្លះនៃក្រាប

θ	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{2\pi}{3}$	$\frac{3\pi}{4}$	$\frac{5\pi}{6}$	π	$\frac{7\pi}{6}$
x	3	2.59	2.12	0	-1.5	-2.12	-2.59	-3	-2.12
y	0	1.5	2.12	3	2.59	2.12	1.5	0	-1.5

-ក្រាប:

ក្រាបនេះមានទិសដៅដូចយុទ្ធវិទ្យា ទ្រនិចនាឡិកាដូចនឹងសញ្ញា ព្រួញ ។

-សមីការដេកាត:

គេមាន $x = 3\cos\theta$ និង $y = 3\sin\theta$

$$x = 3\cos\theta \Rightarrow \cos\theta = \frac{x}{3}$$

$$y = 3\sin\theta \Rightarrow \sin\theta = \frac{y}{3}$$

$$\cos^2\theta + \sin^2\theta = 1 \Rightarrow \left(\frac{x}{3}\right)^2 + \left(\frac{y}{3}\right)^2 = 1$$

$$\Rightarrow x^2 + y^2 = 9 = 3^2$$

ដូចនេះសមីការដេកាតគឺរង្វង់ $x^2 + y^2 = 3^2$

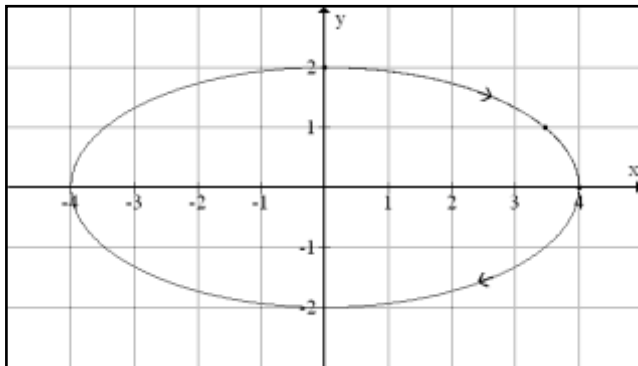
ច. $x = 4\sin 2\theta$ និង $y = 2\cos 2\theta$, $\theta \in [0, \pi]$

-តារាងតម្លៃខ្លះនៃ θ ក្នុង $\left[0, \frac{\pi}{2}\right]$

θ	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$
x	0	3.46	4	3.46	0
y	2	1	0	1	2

ហើយចំពោះចន្លោះ $\left[\frac{\pi}{2}, \pi\right]$ នៅពាក់កណ្តាលនៃក្រាបផ្នែកខាង ឆ្វេងគឺ នៅខាងអ័ក្ស $\overline{x'O}$ ។

-ក្រាប:

ក្រាបនេះមានទិសដៅដូចទ្រនិចនាឡិកា ឬស្របទ្រនិច នាឡិកា។

-សមីការដេកាត:

គេមាន $x = 4\sin 2\theta$ និង $y = 2\cos 2\theta$

$$x = 4\sin 2\theta \Rightarrow \sin 2\theta = \frac{x}{4}$$

$$y = 2\cos 2\theta \Rightarrow \cos 2\theta = \frac{y}{2}$$

$$\text{តើ } \sin^2 2\theta + \cos^2 2\theta = 1 \Rightarrow \left(\frac{x}{4}\right)^2 + \left(\frac{y}{2}\right)^2 = 1$$

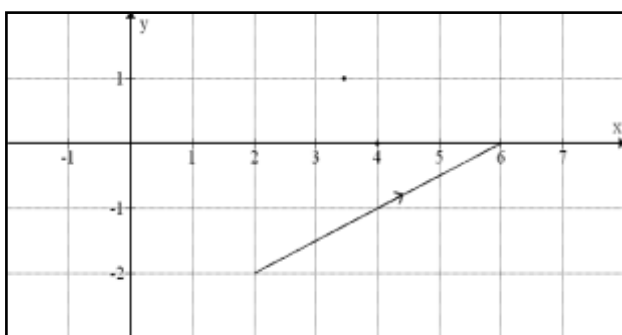
$$\text{ដូចនេះសមីការដេកាតគឺ } \boxed{\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{4} = 1}$$

ឆ. $x = 4 + 2 \sin \theta$ និង $y = -1 + \sin \theta$

-តារាងតម្លៃខ្លះនៃ θ ក្នុង $[0, \pi]$

θ	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{2\pi}{3}$	$\frac{3\pi}{4}$	$\frac{5\pi}{6}$	π
x	4	5	5.41	5.73	6	5.73	5.41	5	4
y	-1	-0.5	-0.29	-0.13	0	-0.13	-0.29	-0.5	-1

-ក្រាប:

ក្រាបនេះមានទិសដៅដូចសញ្ញាប្រូញៗ។

-សមីការដេកាត:

គេមាន $x = 4 + \sin \theta$ និង $y = -1 + \sin \theta$

$$x = 4 + \sin \theta \Rightarrow \sin \theta = \frac{x-4}{2}$$

$$y = -1 + \sin \theta \Rightarrow y = -1 + \frac{x-4}{2} = \frac{x}{2} - 3$$

ដូចនេះសមីការដេកាតគឺ $y = \frac{1}{2}x - 3$

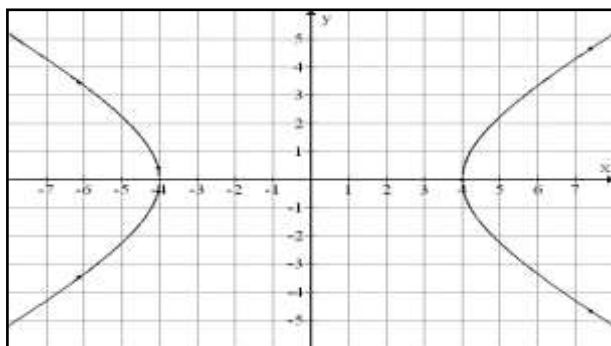
ជ. $x = \frac{4}{\cos \theta}$ និង $y = 3 \tan \theta$

-តារាងតម្លៃ

θ	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4
x	-6.12	-4.04	-9.61	7.40	4	7.40	-9.61	-4.04	-6.12
y	-3.47	0.43	6.55	-4.67	0	4.67	-6.55	-0.43	3.47

-ក្រាប:

-សមីការដេកាត:

គេមាន $x = \frac{4}{\cos \theta}$ និង $y = 3 \tan \theta$

$$x = \frac{4}{\cos \theta} \Rightarrow \frac{1}{\cos \theta} = \frac{x}{4} \Rightarrow \left(\frac{1}{\cos \theta}\right)^2 = \left(\frac{x}{4}\right)^2 \quad (1)$$

ម្យ៉ាងទៀត $y = 3 \tan \theta \Rightarrow \tan \theta = \frac{y}{3}$

$$\Rightarrow \tan^2 \theta = \left(\frac{y}{3}\right)^2 \Rightarrow 1 + \tan^2 \theta = 1 + \left(\frac{y}{3}\right)^2 \quad (2)$$

តែគេមានទំនាក់ទំនង $1 + \tan^2 \theta = \frac{1}{\cos^2 \theta} \quad (3)$

តាម (1), (2) និង (3) គេបាន

$$\left(\frac{x}{4}\right)^2 = \left(\frac{y}{3}\right)^2 + 1$$

ដូចនេះសមីការដេកាតគឺ $\boxed{\frac{x^2}{16} - \frac{y^2}{9} = 1}$

3. បំបាត់ប៉ារ៉ាប៉ូលពីសមីការ $x = h + a \frac{1}{\cos \theta}$ និង $y = k + b \tan \theta$ ដើម្បី ឲ្យបានសមីការស្តង់ដារនៃអ៊ីពែរហ្វូល។

ដំណោះស្រាយ

គេមានទំនាក់ទំនង $1 + \tan^2 \theta = \frac{1}{\cos^2 \theta} \quad (1)$

$$\text{ហើយ } x = h + a \frac{1}{\cos \theta} \Rightarrow \frac{1}{\cos \theta} = \frac{x-h}{a} \Rightarrow \frac{1}{\cos^2 \theta} = \frac{(x-h)^2}{a^2} \quad (2)$$

$$y = k + b \tan \theta \Rightarrow \tan \theta = \frac{y-k}{b} \Rightarrow 1 + \tan^2 \theta = 1 + \frac{(y-k)^2}{b^2} \quad (3)$$

តាម (1), (2) និង (3) គេបាន

$$\frac{(x-h)^2}{a^2} = \frac{(y-k)^2}{b^2} + 1$$

$$\text{ដូចនេះសមីការអ៊ីពែរបូលគឺ } \boxed{\frac{(x-h)^2}{a^2} - \frac{(y-k)^2}{b^2} = 1}$$

4. រកសមីការប៉ារ៉ាម៉ែតនៃអ៊ីពែរបូល ដែលមានកំពូលទាំងពីរនៅ ត្រង់ $(\pm 4, 0)$ និងកំណុំទាំងពីរនៅត្រង់ចំណុច $(\pm 5, 0)$ ។

ដំណោះស្រាយ

រកសមីការប៉ារ៉ាម៉ែតនៃអ៊ីពែរបូល

-កូអរដោនេកំពូល $(\pm 4, 0) = (\pm a, 0) \Rightarrow a = 4$

-កំណុំទាំងពីរនៅត្រង់ចំណុច $(\pm 5, 0) = (\pm c, 0) \Rightarrow c = 5$

តែ $b^2 = c^2 - a^2 = 25 - 16 = 9 \Rightarrow b = 3$ និង $(h, k) = (0, 0)$

យើងបានសមីការប៉ារ៉ាម៉ែតកំណត់ដោយ:

$$\begin{cases} x = h + a \frac{1}{\cos \theta} \\ y = k + b \tan \theta \end{cases} \quad (\text{តាមលំហាត់(3)})$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = \frac{4}{\cos \theta} \\ y = 3 \tan \theta \end{cases}$$

ដូចនេះសមីការប៉ារ៉ាម៉ែតគឺ $\boxed{x = \frac{4}{\cos \theta}, y = 3 \tan \theta}$

5. ដៅចំណុចខាងក្រោម រួចរកកូអរដោនេប៉ូលែផ្សេងទៀតនៃ ចំណុចនីមួយៗ ៖

ក. $\left(3, \frac{\pi}{4}\right)$ ខ. $(2,0)$ គ. $\left(2, -\frac{\pi}{2}\right)$ ។

ដំណោះស្រាយ

ក. $\left(3, \frac{\pi}{4}\right)$

កូអរដោនេប៉ូលែផ្សេងទៀតនៃចំណុច $\left(3, \frac{\pi}{4}\right)$ កំណត់ដោយ៖

$$\left(3, \frac{\pi}{4} + 2n\pi\right), n \in Z$$

ដូចនេះកូអរដោនេនៃចំណុច $\left(3, \frac{\pi}{4}\right)$ មានច្រើនរាប់មិនអស់ ដូចជា៖

$n = 1$ កូអរដោនេប៉ូលែគឺ $\left(3, \frac{\pi}{4} + 2\pi\right)$ ឬ $\left(3, \frac{9\pi}{4}\right)$

$n = 2$ កូអរដោនេប៉ូលែគឺ $\left(3, \frac{\pi}{4} + 4\pi\right)$ ឬ $\left(3, \frac{17\pi}{4}\right)$

$n = -1$ កូអរដោនេប៉ូលែគឺ $\left(3, \frac{\pi}{4} - 2\pi\right)$ ឬ $\left(3, -\frac{7\pi}{4}\right)$

ខ. $(2, 0)$

កូអរដោនេប៉ូលែផ្សេងទៀតនៃចំណុច $(2, 0)$ កំណត់ដោយ៖

$$(2, 0 + 2n\pi) = (2, 2n\pi), n \in Z$$

ដូចនេះកូអរដោនេនៃចំណុច $(2, 0)$ មានច្រើនរាប់មិនអស់ ដូចជា៖

$n = 1$ កូអរដោនេប៉ូលែគឺ $(2, 2\pi)$

$n = 2$ កូអរដោនេប៉ូលែគឺ $(2, 4\pi)$

$n = -2$ កូអរដោនេប៉ូលែគឺ $(2, -4\pi)$

គ. $\left(2, -\frac{\pi}{2}\right)$

កូអរដោនេប៉ូលែផ្សេងទៀតនៃចំណុច $\left(2, -\frac{\pi}{2}\right)$ កំណត់ដោយ៖

$$\left(2, -\frac{\pi}{2} + 2n\pi \right), n \in Z$$

ដូចនេះកូអរដោនេនៃចំណុច $\left(2, -\frac{\pi}{2} \right)$ មានច្រើនរាប់មិនអស់ ដូចជា៖

$$n = 1 \text{ កូអរដោនេប៉ូលែគឺ } \left(2, -\frac{\pi}{2} + 2\pi \right) \text{ ឬ } \left(2, \frac{3\pi}{2} \right)$$

$$n = -1 \text{ កូអរដោនេប៉ូលែគឺ } \left(2, -\frac{\pi}{2} - 2\pi \right) \text{ ឬ } \left(2, -\frac{5\pi}{2} \right)$$

$$n = 2 \text{ កូអរដោនេប៉ូលែគឺ } \left(2, -\frac{\pi}{2} + 4\pi \right) \text{ ឬ } \left(2, \frac{7\pi}{2} \right)$$

6. រកកូអរដោនេដេកាតនៃចំណុចខាងក្រោម៖

ក. $\left(\sqrt{2}, \frac{\pi}{4} \right)$ ខ. $\left(0, \frac{\pi}{2} \right)$ គ. $\left(3, \frac{5\pi}{6} \right)$ ។

ដំណោះស្រាយ

ក. $\left(\sqrt{2}, \frac{\pi}{4} \right)$

គេបាន $r = \sqrt{2}$, $\theta = \frac{\pi}{4}$

$$\text{តាមរូបមន្ត } \begin{cases} x = r \cos \theta \\ y = r \sin \theta \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = \sqrt{2} \cos \frac{\pi}{4} = \sqrt{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} = 1 \\ y = \sqrt{2} \sin \frac{\pi}{4} = \sqrt{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} = 1 \end{cases}$$

ដូចនេះ: $(x, y) = (1, 1)$

ខ. $\left(0, \frac{\pi}{2} \right)$

គេបាន $r = 0$, $\theta = \frac{\pi}{2}$

$$\text{តាមរូបមន្ត } \begin{cases} x = r \cos \theta \\ y = r \sin \theta \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \cdot \cos \frac{\pi}{2} = 0 \\ y = 0 \cdot \sin \frac{\pi}{2} = 0 \end{cases}$$

ដូចនេះ: $(x, y) = (0, 0)$

គ. $\left(3, \frac{5\pi}{6}\right)$

គេបាន $r=3, \theta=\frac{5\pi}{6}$

តាមរូបមន្ត $\begin{cases} x=r\cos\theta \\ y=r\sin\theta \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x=3\cos\frac{5\pi}{6}=3\cdot\frac{-\sqrt{3}}{2}=-\frac{3\sqrt{3}}{2} \\ y=3\sin\frac{5\pi}{6}=3\cdot\frac{1}{2}=\frac{3}{2} \end{cases}$

ដូចនេះ $(x, y) = \left(-\frac{3\sqrt{3}}{2}, \frac{3}{2}\right)$

7. បម្លែងសមីការដេកាតនីមួយៗខាងក្រោមទៅជាសមីការប៉ូលែ:

ក. $x - y = 3$

ខ. $x^2 + y^2 = 4$

គ. $\frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{4} = 1$

ឃ. $x^2 + y^2 - 2ax = 0$

ង. $3x - y + 2 = 0$

ច. $x^2 - 4ay - 4a^2 = 0$ ។

ដំណោះស្រាយ

បម្លែងសមីការដេកាតទៅជាសមីការប៉ូលែ:

តាមទំនាក់ទំនងសមីការដេកាត និងសមីការប៉ូលែគេបាន

$$\begin{cases} x=r\cos\theta \\ y=r\sin\theta \end{cases}, x^2 + y^2 = r^2$$

ក. $x - y = 3$

$\Rightarrow r\cos\theta - r\sin\theta = 3$ ឬ $r(\cos\theta - \sin\theta) = 3$

$r\left(\cos\theta - \tan\frac{\pi}{4}\sin\theta\right) = 3$

$r\left(\cos\theta\cos\frac{\pi}{4} - \sin\frac{\pi}{4}\sin\theta\right) = 3\cos\frac{\pi}{4}$

$r\cos\left(\theta + \frac{\pi}{4}\right) = \frac{3\sqrt{2}}{2}$

$$r = \frac{3\sqrt{2}}{2\cos\left(\theta + \frac{\pi}{4}\right)}$$

ដូចនេះ:
$$r = \frac{3\sqrt{2}}{2\cos\left(\theta + \frac{\pi}{4}\right)}$$

ខ. $x^2 + y^2 = 4$

$$r^2 = 4 \Rightarrow r = 2$$

ដូចនេះ:
$$r = 2$$

គ. $\frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{4} = 1$

$$\frac{(r\cos\theta)^2}{9} + \frac{(r\sin\theta)^2}{4} = 1$$

$$r^2\left(\frac{\cos^2\theta}{9} + \frac{\sin^2\theta}{4}\right) = 1 \Rightarrow r^2(4\cos^2\theta + 9\sin^2\theta) = 36$$

$$r^2(4 + 5\sin^2\theta) = 36 \Rightarrow r^2 = \frac{36}{4 + 5\sin^2\theta}$$

ដូចនេះ:
$$r = \frac{6}{\sqrt{4 + 5\sin^2\theta}}$$

ឃ. $x^2 + y^2 - 2ax = 0$

$$\Rightarrow r^2 - 2ar\cos\theta = 0 \Leftrightarrow r(r - 2a\cos\theta) = 0$$

$$\Rightarrow r - 2a\cos\theta = 0, (r > 0)$$

ដូចនេះ:
$$r = 2a\cos\theta$$

ង. $3x - y + 2 = 0$

$$\Rightarrow 3r\cos\theta - r\sin\theta + 2 = 0 \Leftrightarrow r(3\cos\theta - \sin\theta) = -2$$

ដូចនេះ:
$$r = \frac{2}{\sin\theta - 3\cos\theta}$$

ច. $x^2 - 4ay - 4a^2 = 0$

$\Rightarrow (r \cos \theta)^2 - 4ar \sin \theta - 4a^2 = 0$

$r^2 \cos^2 \theta - 4ar \sin \theta - 4a^2 = 0$

$\Delta' = 4a^2 \sin^2 \theta + 4a^2 \cos^2 \theta = 4a^2$

$\Rightarrow r_1 = \frac{2a \sin \theta - 2a}{\cos^2 \theta} = \frac{2a(\sin \theta - 1)}{\cos^2 \theta}, r_2 = \frac{2a(\sin \theta + 1)}{\cos^2 \theta}$

ដូចនេះ:
$$r = \begin{cases} \frac{2a(\sin \theta - 1)}{\cos^2 \theta}, (a < 0) \\ \frac{2a(\sin \theta + 1)}{\cos^2 \theta}, (a \geq 0) \end{cases}$$

8.បម្លែងសមីការប៉ូលែនីមួយៗខាងក្រោមទៅជាសមីការ ដេកាត:

ក. $r \cos \theta = 5$

ខ. $r - 6 \sin \theta = 0$

គ. $r(\sin \theta + r \cos^2 \theta) = 1$

ឃ. $r = 8 \sin \theta - 2 \cos \theta$

ង. $r = \tan \theta$

ច. $r = \frac{6}{2 - 3 \sin \theta}$

ឆ. $r = 4 \cos 2\theta \cdot \frac{1}{\cos \theta}$ ។

ដំណោះស្រាយ

ក. $r \cos \theta = 5$

តាមរូបមន្ត $x = r \cos \theta = 5$

ដូចនេះ: $x = 5$

ខ. $r - 6 \sin \theta = 0$

$\Rightarrow r(r - 6 \sin \theta) = 0, (r > 0)$

$r^2 - 6r \sin \theta = 0$

$x^2 + y^2 - 6y = 0$

ដូចនេះ: $x^2 + y^2 - 6y = 0$

គ. $r(\sin \theta + r \cos^2 \theta) = 1$

$\Rightarrow r \sin \theta + r^2 \cos^2 \theta = 1$

$y + x^2 = 1$

ដូចនេះ: $\boxed{y = 1 - x^2}$

ឃ. $r = 8 \sin \theta - 2 \cos \theta$

តាមរូបមន្ត $\begin{cases} x = r \cos \theta \\ y = r \sin \theta \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \cos \theta = \frac{x}{r} \\ \sin \theta = \frac{y}{r} \end{cases}$

$\Rightarrow r = 8 \frac{y}{r} - 2 \frac{x}{r} \Rightarrow r^2 = 8y - 2x$

$\Rightarrow x^2 + y^2 + 2x - 8y = 0$

ដូចនេះ: $\boxed{x^2 + 2x + y^2 - 8y = 0}$

ង. $r = \tan \theta$

តាមរូបមន្ត $r = \sqrt{x^2 + y^2}$, $\tan \theta = \frac{y}{x}$, ($x \neq 0$)

$\Rightarrow \sqrt{x^2 + y^2} = \frac{y}{x} \Rightarrow x^2 + y^2 = \frac{y^2}{x^2}$

$\Rightarrow x^4 + x^2 y^2 = y^2 \Rightarrow x^4 + y^2(x^2 - 1) = 0$

ដូចនេះ: $\boxed{x^4 + y^2(x^2 - 1) = 0}$

ច. $r = \frac{6}{2 - 3 \sin \theta}$

$\Rightarrow r = \frac{6}{2 - 3 \frac{y}{r}}$, ($\sin \theta = \frac{y}{r}$)

$r = \frac{6r}{2r - 3y} \Rightarrow 2r = 6 + 3y$

$2\sqrt{x^2 + y^2} - 3y = 6$

ដូចនេះ: $\boxed{2\sqrt{x^2 + y^2} - 3y = 6}$

$$\text{ឆ. } r = 4 \cos 2\theta \cdot \frac{1}{\cos \theta}$$

$$\Rightarrow r = 4(\cos^2 \theta - \sin^2 \theta) \cdot \frac{1}{\cos \theta}$$

ដោយ $\cos \theta = \frac{x}{r}$, $\sin \theta = \frac{y}{r}$ គេបាន

$$r = 4 \left(\frac{x^2}{r^2} - \frac{y^2}{r^2} \right) \cdot \frac{r}{x} \Rightarrow r^2 = \frac{4(x^2 - y^2)}{x}$$

$$x^2 + y^2 = 4x - 4 \frac{y^2}{x} \Rightarrow x^3 - 4x^2 + xy^2 + 4y^2 = 0$$

$$\text{ដូចនេះ: } \boxed{x^3 - 4x^2 + y^2(x + 4) = 0, x \neq 0}$$

9. គូសក្រាបនៃសមីការប៉ូល៉ារនីមួយៗខាងក្រោម:

ក. $r = -\frac{\pi}{6}$

ខ. $r = 3 \cos \theta$

គ. $r = 2 \cos 3\theta$

ឃ. $r = 4 - 4 \sin \theta$

ង. $r = 2 + 3 \sin \theta$

ច. $r = -6(1 + \cos \theta)$

ឆ. $r = 3 \sin 2\theta$

ជ. $r = 6 \sin^2 \left(\frac{\theta}{2} \right)$

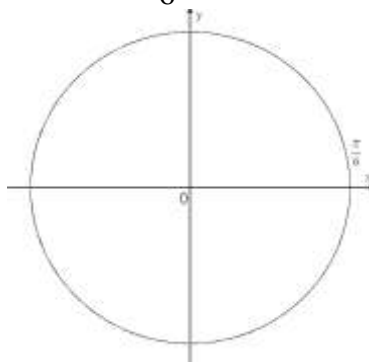
ឈ. $r = 8 \cos 3\theta$ ។

ដំណោះស្រាយ

ក. $r = -\frac{\pi}{6}$

គេបានក្រាបជារង្វង់ផ្ចិត 0 កាំ

$$r = \frac{\pi}{6}$$

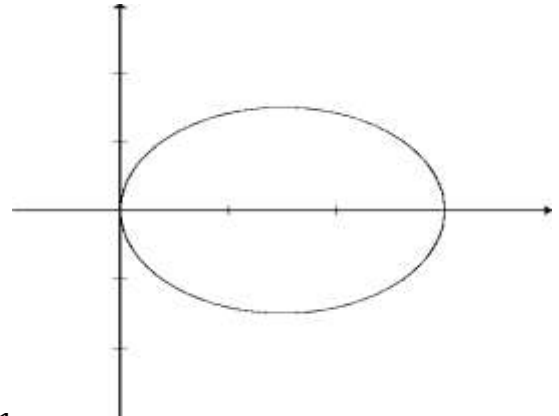

ខ. $r = 3\cos\theta$

ដោយអនុគមន៍កូស៊ីនុសចុះពី 1 ទៅ 0 កាលណា θ ប្រែប្រួលពី 0 ទៅ $\frac{\pi}{2}$ នោះ r ចុះពី 3 ទៅ 0 ។ តារាងខាងក្រោមនេះបង្ហាញ ចម្លើយ ខ្លះៗនៃសមីការប៉ូលែខាងលើ។

θ	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$
r	3	$\frac{3\sqrt{3}}{2}$	$\frac{3\sqrt{2}}{2}$	$\frac{3}{2}$	0
r (តម្លៃប្រហែល)	3	2.60	2.12	1.5	0

បើគេដៅចំណុចដែលមានក្នុងតារាងខាងលើ នោះគេបាន ពាក់កណ្តាលរង្វង់ខាងលើ ហើយ

ពាក់កណ្តាលរង្វង់ខាងក្រោមគឺមុំ ប្រែប្រួលនៅកាដ្រង់ទី៤។

គ. $r = 2\cos 3\theta$

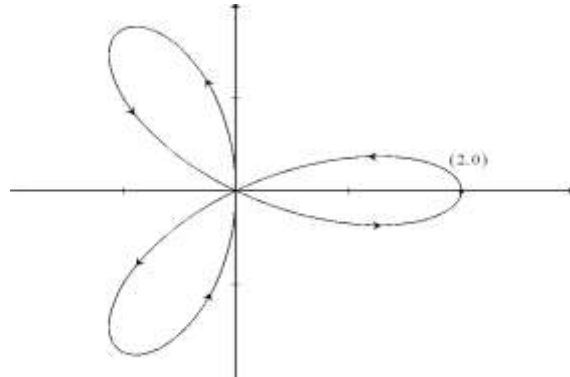
បើ θ កើនពី $-\frac{\pi}{6}$ ទៅ 0 នោះ 3θ កើនពី $-\frac{\pi}{2}$ ទៅ 0 ។ ដូចនេះ $\cos 3\theta$ កើនពី 0 ទៅ 1 ។ នេះបានសេចក្តីថា r ចុះពី 2 ទៅ 0 ដែល θ នៅក្នុង ចន្លោះ $[-\frac{\pi}{6}, 0]$ ។ ហើយបើ θ កើនពី 0 ទៅ $\frac{\pi}{6}$ នោះ 3θ កើនពី 0 ទៅ $\frac{\pi}{2}$ ។ ដូច្នេះ $\cos 3\theta$ ចុះពី 1 ទៅ 0 ។ នេះបានសេចក្តីថា r ចុះពី 2 ទៅ 0 ដែល θ នៅក្នុង ចន្លោះ $[0, \frac{\pi}{6}]$ ។ ដូចនេះ បើ $-\frac{\pi}{6} \leq \theta \leq \frac{\pi}{6}$ នោះចំណុច (r, θ) គូសបានជាគំនូចក្នុងកាដ្រង់ទីមួយនិងកាដ្រង់ទីបួន ។

បើ $\frac{\pi}{6} \leq \theta \leq \frac{\pi}{2}$ នោះ $r \leq 0$ ហើយគូសបានគំនូច នៅក្នុងកាដ្រង់ ទីបី ។

សិក្សាដូចគ្នាចំពោះ $\frac{\pi}{2} \leq \theta \leq \frac{5\pi}{6}$ គូសបានគំនូចនៅក្នុងការជ្រុង ទីពីរ។

ហើយចំពោះតម្លៃ θ បន្តបន្ទាប់គឺ គូសបានគំនូចត្រួតស៊ីគ្នាទៅ នឹងគំនូចទាំងបីដែលបានសិក្សាខាងលើ ។

ដូចនេះក្រាបនេះជាលីម៉ាសុនដែលមានទម្រង់ដូចជាស្រទាប់ផ្កា ដែលមានបីសន្លឹក ។

ឃ. $r = 4 - 4 \sin \theta$

ដោយអនុគមន៍ស៊ីនុសកើនពី 0 ទៅ 1 កាលណា θ ប្រែប្រួលពី $-\frac{\pi}{2}$ ទៅ $\frac{\pi}{2}$ នោះ r ចុះពី 8 ទៅ 0 ។

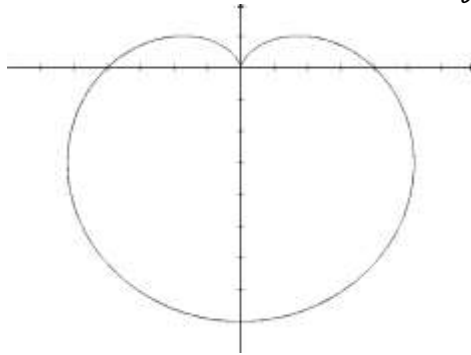
តារាងខាងក្រោមនេះបង្ហាញ ចម្លើយ ខ្លះៗនៃសមីការប៉ូលែខាងលើ។

θ	$-\frac{\pi}{2}$	$-\frac{\pi}{3}$	$-\frac{\pi}{4}$	$-\frac{\pi}{6}$	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$
r	8	$4+2\sqrt{3}$	$4+2\sqrt{2}$	6	4	2	$4-2\sqrt{2}$	$4-2\sqrt{3}$	0
r (តម្លៃប្រហែល)	8	7.46	6.83	6	4	2	1.17	0.54	0

បើគេដៅចំណុចដែលមានក្នុងតារាងខាងលើ នៅលើក្រដាស ក្រាបប៉ូលែ គេបានពាក់កណ្តាលផ្នែកខាងស្តាំនៃក្រាប ។

បើ θ ប្រែប្រួលពី $\frac{\pi}{2}$ ទៅ $\frac{3\pi}{2}$ នោះ r កើនពី 0 ទៅ 8 ។ នោះគេបាន ពាក់កណ្តាលផ្នែកខាងឆ្វេងនៃក្រាប។

ដូចនេះ ក្រាបទាំងមូលមានរាង ដូចបេះដូង ឬ កាដ្យូអ៊ីត(Cardioid) ។

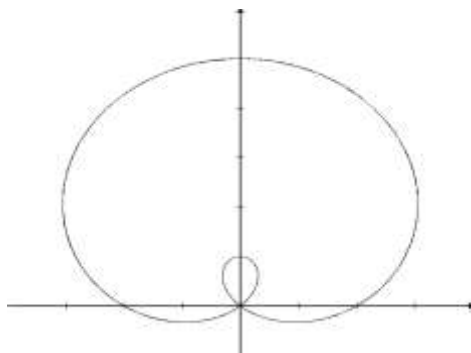

ឯ. $r = 2 + 3\sin\theta$

តារាងខាងក្រោមនេះបង្ហាញពីកូអរដោនេខ្លះៗ ត្រូវនឹង $-\frac{\pi}{2} \leq \theta \leq \frac{\pi}{2}$ នៃសមីការប៉ូលែខាងលើ។

θ	$-\frac{\pi}{2}$	$-\frac{\pi}{3}$	$-\frac{\pi}{4}$	$-\frac{\pi}{6}$	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$
r	-1	$2 - 3\frac{\sqrt{3}}{2}$	$2 - 3\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	2	$\frac{7}{2}$	$2 + 3\frac{\sqrt{2}}{2}$	$2 + 3\frac{\sqrt{3}}{2}$	5
r (តម្លៃប្រហែល)	-1	-0.60	-0.12	0.5	2	3.5	4.12	4.60	5

បើគេដៅចំណុចដែលមានក្នុងតារាងខាងលើ នៅក្នុងតំរុយ ប៉ូលែ គេបាន ក្រាបនេះជា លីម៉ាសុន មានគំនូចដុំវិញ។

ច. $r = -6(1 + \cos \theta)$

មានរាង $r = a(1 + \cos \theta)$, $a = -6$ គេបានវាមានក្រាបជាកាដ្យូអ៊ីត ។

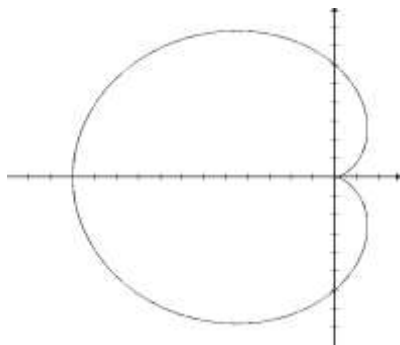
ដោយអនុគមន៍កូស៊ីនុសចុះពី 1 ទៅ -1 កាលណា θ ប្រែប្រួលពី 0 ទៅ π នោះ r កើនពី -12 ទៅ 0 ។ តារាងខាងក្រោម នេះ បង្ហាញចម្លើយ ខ្លះៗនៃសមីការប៉ូលែខាងលើ។

θ	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{2\pi}{3}$	$\frac{3\pi}{4}$	$\frac{5\pi}{6}$	π
r	-12	$-6-3\sqrt{3}$	$-6-3\sqrt{2}$	-9	-6	-3	$-6+3\sqrt{2}$	$-6+3\sqrt{3}$	0
r (តម្លៃប្រហែល)	-12	-11.20	-10.24	-9	-6	-3	-1.76	-0.80	0

បើគេដៅចំណុចដែលមានក្នុងតារាងខាងលើ នៅលើក្រដាស ក្រាបប៉ូលែ គេបានពាក់កណ្តាលផ្នែកខាងក្រោមនៃក្រាប ។

បើ θ ប្រែប្រួលពី π ទៅ 2π នោះ r ចុះពី 0 ទៅ -12 ។ នោះគេបាន ពាក់កណ្តាលផ្នែកខាងលើនៃក្រាប។

ដូចនេះក្រាបទាំងមូលមានរាងដូចបេះដូង ឬ កាដ្យូអ៊ីត (Cardioid) ។

ឆ. $r = 3 \sin 2\theta$

បើ θ កើនពី 0 ទៅ $\frac{\pi}{4}$ នោះ r កើនពី 0 ទៅ 3 ។ ហើយបើគេ យក θ កើនពី $\frac{\pi}{4}$ ទៅ $\frac{\pi}{2}$ នោះ r ចុះពី 3 ទៅ 0 ។ ចំណុចត្រូវគ្នានេះ នៅលើក្រាបគូសបានជាគំនូចព័ទ្ធជុំវិញក្នុងការជ្រងំទីមួយ ។

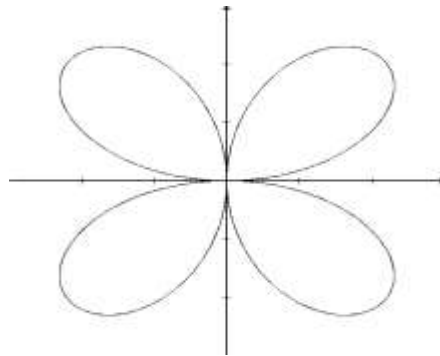
បើ $\frac{\pi}{2} \leq \theta \leq \pi$ នោះ $r \leq 0$ ហើយចំណុច (r, θ) គឺ គូសបានជាគំនូច នៅក្នុងកាដ្រង់ទីបួន។

សិក្សាដូចគ្នាចំពោះ $\pi \leq \theta \leq \frac{3\pi}{2}$ គេបានគំនូចនៅក្នុងកាដ្រង់ទីបី និង $\frac{3\pi}{2} \leq \theta \leq 2\pi$ គេបានគំ

នូចនៅកាដ្រង់ទីពីរ។

គេកត់សម្គាល់ឃើញថា គំនូចទាំងអស់ ត្រូវគូសក្នុងទិសដៅ ផ្ទុយនឹងដំណើរទ្រនិចនាឡិកាកាលណា θ កើនឡើង។

ដូចនេះក្រាបនេះជាលីម៉ាសុនដែលមានទម្រង់ ដូចជាស្រទាប់ផ្កា ដែលមានបួនសន្លឹក ។

ជ. $r = 6 \sin^2\left(\frac{\theta}{2}\right)$

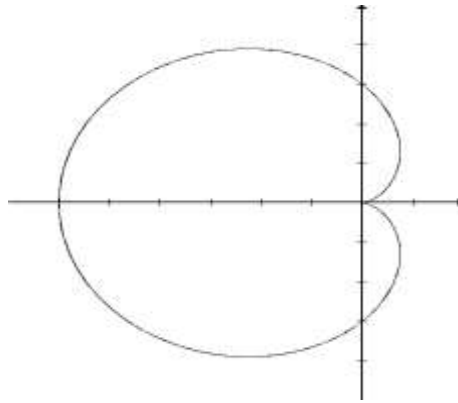
តារាងខាងក្រោមនេះបង្ហាញចម្លើយខ្លះៗនៃសមីការប៉ូលែ ខាងលើ។

θ	0	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$	π
r	0	$\frac{3}{2}$	3	6
r (តម្លៃប្រហែល)	0	1.5	3	6

បើគេដៅចំណុចដែលមានក្នុងតារាងខាងលើ នៅលើក្រដាស ក្រាបប៉ូលែ គេបានពាក់កណ្តាលផ្នែកខាងលើនៃក្រាប ។

បើ θ ប្រែប្រួលពី π ទៅ 2π នោះ r ចុះពី 6 ទៅ 0 ។ នោះគេបាន ពាក់កណ្តាលផ្នែកខាងក្រោមនៃក្រាប។

ដូចនេះក្រាបទាំងមូលមានរាងដូចបេះដូង ឬ កាដ្យូអ៊ីត(Cardiod) ។

ឈ. $r = 8\cos 3\theta$

សិក្សាដូចលំហាត់(ខ) នោះគេបាន ក្រាបនេះជាលីម៉ាសុន ដែលមានទម្រង់ដូចជាស្រទាប់ផ្កាដែលមានបីសន្លឹក ។

